

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 4 juni 2012 (05.06)
(OR. en)**

10786/12

**Inte rinstitutioneel dossier:
2012/0127 (NLE)**

**RC 13
CH 21
AELE 39**

VOORSTEL

van:	de Commissie
d.d.:	1 juni 2012
Nr. Comdoc.:	COM(2012) 245 final
Betreft:	Voorstel voor een besluit van de Raad inzake de sluiting van een overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat betreffende samenwerking inzake de toepassing van hun mededingingswetgeving

Hierbij gaat voor de delegaties het voorstel van de Commissie dat bij brief van de heer Jordi AYET PUIGARNAU, directeur, aan de heer Uwe CORSEPIUS, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie, is toegezonden.

Bijlage: COM(2012) 245 final

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 1.6.2012
COM(2012) 245 final

2012/0127 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

**inzake de sluiting van een overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse
Bondsstaat betreffende samenwerking inzake de toepassing van hun
mededingingswetgeving**

TOELICHTING

- (1) De Europese Unie heeft bilaterale samenwerkingsovereenkomsten gesloten om de samenwerking tussen de Commissie en buitenlandse mededingingsautoriteiten te structureren en te bevorderen. Er zijn vier dergelijke overeenkomsten, met de VS¹ (1991), Canada² (1999), Japan³ (2003) en Zuid-Korea⁴ (2009). Al deze overeenkomsten zijn zogenaamde overeenkomsten van de "eerste generatie"; deze bevatten verscheidene instrumenten voor samenwerking op het gebied van mededingingsbeleid, maar sluiten het uitwisselen van bewijsmateriaal uit. Deze overeenkomsten kunnen als geslaagd worden beschouwd. Het voornaamste voordeel ervan is dat concrete gevallen van samenwerking en de beleidsdialoog in een gestructureerd kader worden geplaatst en aldus wordt bijgedragen tot een meer efficiënte handhaving van het mededingingsrecht.
- (2) Deze bestaande samenwerkingsovereenkomsten sluiten echter uitdrukkelijk het uitwisselen van beschermde of vertrouwelijke informatie uit. Dit betekent in de praktijk dat inlichtingen die in de loop van het formele onderzoek werden verkregen, niet met de andere autoriteit mogen worden gedeeld zonder de uitdrukkelijke toestemming van de onderneming die de inlichtingen heeft verschaft ("verklaring van instemming"). Het feit dat er geen enkele mogelijkheid bestaat om vertrouwelijke of beschermde informatie uit te wisselen in het kader van een samenwerkingsovereenkomst van de "eerste generatie", wordt beschouwd als een grote tekortkoming van dit type overeenkomsten, in het bijzonder in kartelonderzoeken⁵.
- (3) De EU en Zwitserland zijn twee zeer belangrijke economische partners met sterk verweven economieën. Daardoor hebben veel concurrentiebeperkende praktijken grensoverschrijdende effecten op de handel tussen de EU en Zwitserland. Veel door de Commissie behandelde zaken betreffen praktijken waarbij Zwitserse ondernemingen betrokken zijn en/of die de Zwitserse markt beïnvloeden. Er zijn tevens duidelijke aanwijzingen dat bepaalde concurrentiebeperkende praktijken in Zwitserland, en in het bijzonder kartels, ook de EU-markten beïnvloeden. De Zwitserse mededingingscommissie en de Commissie hebben buiten het kader van een formele overeenkomst reeds in een aantal zaken samengewerkt. Zoals het geval is bij overeenkomsten van de "eerste generatie" is deze samenwerking aanzienlijk beperkt door het feit dat zij geen vertrouwelijke informatie mogen uitwisselen.
- (4) Deze overeenkomst tussen de EU en de Zwitserse Bondsstaat betreffende samenwerking inzake de toepassing van hun mededingingswetgeving pakt deze

¹ Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en de regering van de Verenigde Staten van Amerika betreffende de toepassing van hun mededingingsregels, PB L 95 van 27.4.1995, blz. 47, gerectificeerd in PB L 131 van 15.6.1995, blz. 38.

² Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en de regering van Canada betreffende de toepassing van hun mededingingsrecht, PB L 175 van 10.7.1999, blz. 50.

³ Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en de regering van Japan betreffende samenwerking ter bestrijding van concurrentieverstorende activiteiten, PB L 183 van 22.7.2003, blz. 12.

⁴ Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de regering van de Republiek Korea betreffende samenwerking ter bestrijding van concurrentieverstorende activiteiten, PB L 202 van 4.8.2009, blz. 36.

⁵ *Co-operation between competition agencies in cartel investigations – Report to the ICN Annual Conference, Moscow, May 2007*, blz. 5.

beperking aan door de Commissie en de Zwitserse mededingingscommissie toe te staan vertrouwelijke informatie uit te wisselen. Zoals de tot dusver gesloten overeenkomsten van de "eerste generatie" zal deze overeenkomst bijdragen tot het structureren van de samenwerking en een beleidsdialoog op het gebied van mededinging met de Zwitserse autoriteiten. Door de mogelijkheid om, mits aan een aantal specifieke voorwaarden wordt voldaan, het uitwisselen van vertrouwelijke informatie tussen de mededingingsinstanties van beide partijen erin op te nemen, zal het dankzij de overeenkomst ook voor de Commissie mogelijk zijn gebruik te maken van de resultaten van de inlichtingen die de Zwitserse mededingingscommissie heeft verzameld.

- (5) De tenuitvoerlegging van deze overeenkomst zal worden vergemakkelijkt door de reeds bestaande convergentie tussen de twee systemen voor de handhaving van het mededingingsrecht. De materiële rechtsregels van de EU en Zwitserland lijken sterk op elkaar, waardoor het meer waarschijnlijk wordt dat de Commissie en de Zwitserse autoriteit dezelfde praktijken onderzoeken en informatie ter beschikking hebben die relevant is voor het onderzoek van de andere partij. Zij hebben ook gelijkaardige onderzoeksbevoegdheden. Het type en de reikwijdte van de inlichtingen die zij mogen verzamelen en delen, zijn bijgevolg gelijk. Beide systemen voor de handhaving van het mededingingsrecht voorzien in vergelijkbare sancties: deze leggen enkel aan ondernemingen bestuurlijke sancties op en individuen kunnen vervolgd noch beboet worden. Voorts erkennen beide systemen gelijkaardige procedurele rechten voor de partijen en de bescherming van het beroepsgeheim van advocaten ("*legal professional privilege*"), en het recht om niet tegen zichzelf te getuigen.
- (6) Op 26 november 2010 heeft de Raad de Commissie gemachtigd om met de Zwitserse Bondsstaat over deze overeenkomst te onderhandelen. Na tien onderhandelingsronden werden de onderhandelingen op 7 december 2011 afgerond. De overeenkomst bevat alle elementen die worden genoemd in de onderhandelingsrichtsnoeren van de Raad.
- (7) Ten eerste bevat deze overeenkomst de bepalingen die zijn opgenomen in de tot dusver met de VS, Canada, Japan en Korea gesloten samenwerkingsovereenkomsten. Deze bevat bepalingen inzake de kennisgeving van elk handhavend optreden dat gewichtige belangen van de andere partij noemenswaardig kan raken; bepalingen die de praktische samenwerking tussen de Commissie en de Zwitserse mededingingscommissie regelen en bepalingen inzake negatieve en positieve internationale courtoisie.
- (8) Ten tweede regelt de overeenkomst het overleg over en de uitwisseling van informatie tussen de Commissie en de Zwitserse mededingingscommissie. De overeenkomst machtigt de Commissie en de Zwitserse mededingingscommissie om informatie die tijdens het onderzoeksproces wordt verkregen te bespreken. Voorts kunnen beide autoriteiten onder bepaalde voorwaarden informatie die zij reeds in bezit hebben en die in de loop van het onderzoek werd verkregen, doorgeven aan de andere autoriteit. Dit is enkel toegestaan wanneer zij dezelfde of een verwante gedraging of transactie onderzoeken. De overeenkomst bepaalt dat zij zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de bron geen informatie mogen bespreken of doorgeven die zij in het kader van hun respectieve clementie- of schikkingsprocedure hebben ontvangen. Zij mogen ook geen informatie uitwisselen

als het gebruik van dergelijke informatie verboden is volgens de procedurele rechten en waarborgen die in het kader van hun respectieve wetgeving worden gegarandeerd. Het staat steeds aan de toezendende autoriteit om te beslissen informatie door te geven; dit is geen verplichting.

- (9) In overeenstemming met de onderhandelingsrichtsnoeren zijn in de overeenkomst regels vastgesteld met betrekking tot het gebruik van de inlichtingen die aldus zijn besproken of doorgegeven. De informatie die in de loop van het onderzoek werd verkregen en in het kader van de overeenkomst wordt besproken of doorgegeven, kan enkel door de ontvangende autoriteit worden gebruikt voor de handhaving van haar mededingingsregels voor dezelfde of een verwante gedraging of transactie en, in voorkomend geval, voor het doel waarvoor deze is gevraagd. Bovendien mag geen besproken of doorgegeven informatie worden gebruikt voor het opleggen van welke sanctie ook, al dan niet een celstraf, aan natuurlijke personen.
- (10) De overeenkomst bevat ook bepalingen inzake de bescherming van de besproken of doorgegeven informatie: de Commissie en de Zwitserse mededingingscommissie moeten deze informatie als vertrouwelijk behandelen overeenkomstig hun eigen regelgeving. Op dit punt heeft de Commissie zich ervan kunnen vergewissen dat de Zwitserse regels inzake vertrouwelijkheid vergelijkbaar zijn met die van de EU en dat bedrijfsgevoelige en anderszins vertrouwelijke informatie die zij eventueel aan de Zwitserse mededingingscommissie doorgeeft, bijgevolg een passende bescherming zullen krijgen. Bij de tenuitvoerlegging van deze overeenkomst dienen beide autoriteiten ook de bescherming van persoonsgegevens te waarborgen overeenkomstig hun respectieve wetten op de persoonsgegevens. De Zwitserse wetgeving kan als gelijkwaardig worden beschouwd; de Commissie heeft een besluit genomen waarin wordt geconcludeerd dat Zwitserland over het algemeen een passend beschermingsniveau biedt voor persoonsgegevens die vanuit de EU worden doorgegeven⁶.
- (11) Tot slot maakt de overeenkomst het mogelijk dat informatie die in het kader van de overeenkomst is doorgegeven, onder bepaalde strikte voorwaarden wordt vrijgegeven, zoals voor de procedure voor toegang tot dossiers, voor gerechtelijke procedures en voor nationale mededingingsautoriteiten en de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA, indien het vrijgeven van belangrijke documenten aan deze instellingen is vereist voor de goedkeuring van een besluit van de Commissie.

⁶ De Commissie heeft een besluit genomen waarin wordt geconcludeerd dat de Zwitserse wet- en regelgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens gelijkwaardig is aan die van de EU: Beschikking van de Commissie van 26 juli 2000 betreffende de passende bescherming van persoonsgegevens in Zwitserland, PB L 215 van 25.8.2000, blz. 1.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

inzake de sluiting van een overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat betreffende samenwerking inzake de toepassing van hun mededingings wetgeving

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 207, lid 3, eerste alinea, en lid 4, eerste alinea, in samenhang met artikel 218, lid 6, onder a), punt v), en artikel 218, lid 7,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Gezien de goedkeuring door het Europees Parlement⁷,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Overeenkomstig Besluit 2011/XXX van de Raad van [...] ⁸ werd de overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat inzake de toepassing van hun mededingingsregels op [...] ondertekend, onder voorbehoud van sluiting ervan.
- (2) De overeenkomst dient te worden gesloten,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat inzake de toepassing van hun mededingingswetgeving wordt hierbij gesloten.

De tekst van de overeenkomst is als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt vastgesteld.

⁷ PB C [...] van [...], blz. [...].

⁸ PB L [...] van [...], blz. [...].

Artikel 3

Dit besluit wordt bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter

BIJLAGE

Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat betreffende samenwerking inzake de toepassing van hun mededingingswetgeving

De Zwitserse Bondsstaat (hierna "Zwitserland" genoemd), enerzijds, en de Europese Unie (hierna "de Unie" genoemd), anderzijds, hierna "partij" of "partijen" genoemd;

Gezien de nauwe betrekkingen tussen Zwitserland en de Unie en erkennende dat samenwerking inzake de aanpak van concurrentieverstorende activiteiten zal bijdragen aan de verbetering en versterking van hun betrekkingen;

Ervan overtuigd dat een correcte en daadwerkelijke handhaving van het mededingingsrecht van belang is voor de goede werking van hun respectieve markten en voor de economische welvaart van de consumenten van beide partijen alsook voor hun onderling handelsverkeer;

Rekening houdende met het feit dat de systemen voor de handhaving van het mededingingsrecht van Zwitserland en de Unie op dezelfde beginselen zijn gebaseerd en in vergelijkbare regels voorzien;

Gezien de herziene aanbeveling van de Raad van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling betreffende de samenwerking tussen de lidstaten inzake concurrentieverstorende handelspraktijken die het internationale handelsverkeer schaden, die op 27 en 28 juli 1995 is goedgekeurd;

Erkennende dat samenwerking en coördinatie, met inbegrip van het uitwisselen van informatie en in het bijzonder het doorgeven van informatie die door de partijen in de loop van hun onderzoeksproces werd verkregen, zullen bijdragen tot een betere handhaving van het mededingingsrecht van beide partijen;

Zijn als volgt overeengekomen:

Artikel I – Doel

Deze overeenkomst heeft tot doel bij te dragen tot een daadwerkelijke handhaving van het mededingingsrecht van elke partij, door het bevorderen van de samenwerking en coördinatie, met inbegrip van het uitwisselen van informatie, tussen de mededingingsautoriteiten van de partijen, en geschillen tussen de partijen in alle kwesties in verband met de toepassing van het mededingingsrecht van elke partij zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Artikel II – Definities

Voor de toepassing van deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- (1) “mededingingsautoriteit” of “mededingingsautoriteiten” van de partijen:
 - (a) wat de Unie betreft, de Europese Commissie, voor zover zij krachtens het mededingingsrecht van de Unie bevoegd is, en
 - (b) wat Zwitserland betreft, de mededingingscommissie en haar secretariaat;

- (2) "bevoegde autoriteit van een lidstaat": voor elke lidstaat van de Unie de autoriteit die bevoegd is voor de toepassing van het mededingingsrecht. Na de ondertekening van deze overeenkomst brengt de Unie de lijst van die autoriteiten ter kennis van Zwitserland. Telkens zich een verandering voordoet, bezorgt de Europese Commissie aan de Zwitserse mededingingscommissie een bijgewerkte lijst;
- (3) "mededingingsrecht":
- (a) wat de Unie betreft, de artikelen 101, 102 en 105 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad betreffende de controle op concentraties van ondernemingen, de artikelen 53 en 54 van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte gelezen in samenhang met de artikelen 101 en 102 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en de uitvoeringsverordeningen alsmede alle bepalingen tot wijziging van voornoemde bepalingen, en
 - (b) wat Zwitserland betreft, de federale wet inzake kartels en andere mededingingsbeperkingen van 6 oktober 1995 (hierna "kartelwet" genoemd) en de uitvoeringsbepalingen alsmede alle bepalingen tot wijziging van voornoemde bepalingen;
- (4) "concurrentieverstorende activiteiten": activiteiten die overeenkomstig het mededingingsrecht van een van de partijen of beide partijen tot een verbod, sancties of andere herstelmaatregelen door de mededingingsautoriteiten aanleiding kunnen geven;
- (5) "handhavend optreden": de toepassing van het mededingingsrecht bij wege van een onderzoek of procedure, gevoerd door de mededingingsautoriteit van een partij;
- (6) "informatie die in de loop van het onderzoek werd verkregen": alle informatie die met gebruik van haar formele onderzoeksrechten door een partij is verkregen of op grond van een wettelijke verplichting aan een partij is verstrekt, namelijk:
- (a) wat de Unie betreft, informatie die is verkregen door middel van verzoeken om inlichtingen overeenkomstig artikel 18 van Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad, mondelinge verklaringen overeenkomstig artikel 19 van Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad en inspecties verricht door de Commissie of namens de Commissie overeenkomstig de artikelen 20, 21 of 22 van Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad of informatie die is verkregen door de toepassing van Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad betreffende de controle op concentraties van ondernemingen;
 - (b) wat Zwitserland betreft, informatie die is verkregen door middel van verzoeken om inlichtingen overeenkomstig artikel 40 van de kartelwet, mondelinge verklaringen overeenkomstig artikel 42, lid 1, van de kartelwet en inspecties verricht door de mededingingsautoriteiten overeenkomstig artikel 42, lid 2, van de kartelwet of informatie die is verkregen door de toepassing van de verordening betreffende de controle op concentraties van ondernemingen;
- (7) "in het kader van de clementieprocedure verkregen informatie":

- (a) wat de Unie betreft, informatie die overeenkomstig de mededeling van de Commissie betreffende immunititeit tegen geldboeten en vermindering van geldboeten in kartelzaken is verkregen;
 - (b) wat Zwitserland betreft, informatie die overeenkomstig artikel 49 bis, lid 2, van de kartelwet en de artikelen 8 tot en met 14 van de verordening betreffende sancties voor onrechtmatige beperking van de mededinging is verkregen;
- (8) "in het kader van de schikkingsprocedure verkregen informatie":
- (a) wat de Unie betreft, informatie die overeenkomstig artikel 10 bis van Verordening (EG) nr. 773/2004 van de Commissie is verkregen;
 - (b) wat Zwitserland betreft, informatie die overeenkomstig artikel 29 van de kartelwet is verkregen.

Artikel III – Kennisgevingen

- (1) De mededingingsautoriteit van elke partij stelt de mededingingsautoriteit van de andere partij schriftelijk in kennis van elk handhavend optreden dat volgens de kennisgevende mededingingsautoriteit voor gewichtige belangen van de andere partij gevolgen kan hebben. Kennisgevingen op grond van dit artikel mogen elektronisch gebeuren.
- (2) Als handhavend optreden dat de gewichtige belangen van de andere partij kan raken, wordt in het bijzonder beschouwd:
 - (a) handhavend optreden dat betrekking heeft op concurrentieverstorende activiteiten niet zijnde concentraties, dat gericht is tegen een onderneming naar of georganiseerd volgens het op het grondgebied van de andere partij geldende recht of bestuursrechtelijke bepalingen;
 - (b) handhavend optreden dat betrekking heeft op gedragingen die geacht worden door de andere partij te zijn aangemoedigd, verlangd of goedgekeurd;
 - (c) handhavend optreden dat betrekking heeft op een concentratie waarbij ten minste één bij de transactie betrokken onderneming een onderneming is naar of georganiseerd volgens het op het grondgebied van de andere partij geldende recht of bestuursrechtelijke bepalingen;
 - (d) handhavend optreden dat betrekking heeft op een concentratie waarbij een onderneming die zeggenschap heeft over ten minste één bij de transactie betrokken partij, een onderneming is naar of georganiseerd volgens het op het grondgebied van de andere partij geldende recht of bestuursrechtelijke bepalingen;
 - (e) handhavend optreden dat gericht is tegen concurrentieverstorende activiteiten niet zijnde concentraties die voor een wezenlijk deel op het grondgebied van de andere partij plaatsvinden of hebben plaatsgevonden, en
 - (f) handhavend optreden dat betrekking heeft op herstelmaatregelen die gedragingen op het grondgebied van de andere partij uitdrukkelijk verlangen of

verbieden of die verbindende verplichtingen voor de ondernemingen op dat grondgebied bevatten.

- (3) Kennisgeving overeenkomstig lid 1 van dit artikel met betrekking tot concentraties vindt plaats:
 - (a) in het geval van de Unie, wanneer overeenkomstig artikel 6, lid 1, onder c), van Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad een procedure wordt ingeleid;
 - (b) in het geval van Zwitserland, wanneer overeenkomstig artikel 33 van de kartelwet een procedure wordt ingeleid.
- (4) Kennisgeving overeenkomstig lid 1 van dit artikel met betrekking tot andere aangelegenheden dan concentraties vindt plaats:
 - (a) in het geval van de Unie, wanneer de procedure van artikel 2 van Verordening (EG) nr. 773/2004 van de Raad wordt ingeleid;
 - (b) in het geval van Zwitserland, wanneer overeenkomstig artikel 27 van de kartelwet een procedure wordt ingeleid.
- (5) Een kennisgeving bevat in het bijzonder de namen van de bij het onderzoek betrokken partijen, de activiteiten die worden onderzocht en de markten waarop zij betrekking hebben, de betreffende wettelijke bepalingen alsook de datum van het handhavend optreden.

Artikel IV – Coördinatie van handhavend optreden

- (1) Wanneer de mededingingsautoriteiten van beide partijen handhavend optreden met betrekking tot onderling verband houdende aangelegenheden, kunnen zij hun handhavend optreden coördineren. Zij kunnen met name het tijdstip van hun inspecties coördineren.
- (2) Bij het beoordelen of in een bepaald geval coördinatie van handhavend optreden raadzaam is, nemen de mededingingsautoriteiten van de partijen met name de volgende factoren in aanmerking:
 - (a) hoe een dergelijke coördinatie de kansen van de mededingingsautoriteiten van beide partijen beïnvloedt om de met hun handhavend optreden beoogde doelstellingen te bereiken;
 - (b) in hoeverre de mededingingsautoriteiten van de partijen in staat zijn de voor het handhavend optreden noodzakelijke informatie te verkrijgen;
 - (c) of onderling strijdige verplichtingen en onnodige belasting van de ondernemingen die het voorwerp vormen van het handhavend optreden, kunnen worden vermeden;
 - (d) of de middelen efficiënter kunnen worden gebruikt.
- (3) Mits op correcte wijze kennisgeving wordt gedaan aan de mededingingsautoriteit van de andere partij, kan de mededingingsautoriteit van elke partij te allen tijde de

coördinatie van het handhavend optreden beperken en bepaalde handhavingsmaatregelen op onafhankelijke wijze uitvoeren.

Artikel V – Voorkoming van geschillen (negatieve internationale courtoisie)

- (1) De mededingingsautoriteiten van beide partijen houden in alle stadia van hun handhavend optreden, en onder meer met betrekking tot de beslissing om over te gaan tot handhavend optreden, de omvang van dat handhavend optreden en de aard van de in elke zaak te treffen sancties of herstelmaatregelen, zorgvuldig rekening met de gewichtige belangen van de andere partij.
- (2) Wanneer bepaalde handhavingsmaatregelen die door de mededingingsautoriteit van een van beide partijen worden overwogen gewichtige belangen van de andere partij kunnen schaden, spant eerstgenoemde partij zich, onverminderd haar discretionaire bevoegdheid, naar beste vermogen in om:
 - (a) de mededingingsautoriteit van de andere partij tijdig kennis te geven van significante ontwikkelingen met betrekking tot de belangen van laatstgenoemde partij;
 - (b) de mededingingsautoriteit van de andere partij de gelegenheid te geven om opmerkingen te maken, en
 - (c) rekening te houden met de opmerkingen van de mededingingsautoriteit van de andere partij, met volledige inachtneming van de onafhankelijkheid van de mededingingsautoriteit van elke partij in het treffen van haar beslissing.

De toepassing van dit lid geldt onverminderd de verplichtingen van de mededingingsautoriteiten van de partijen uit hoofde van artikel III, leden 3 en 4.

- (3) Wanneer de mededingingsautoriteit van een van beide partijen van oordeel is dat haar handhavend optreden gewichtige belangen van de andere partij kan schaden, stelt zij alles in het werk om te trachten op passende wijze tegemoet te komen aan de respectieve belangen. Bij het streven naar een dergelijke tegemoetkoming houdt de mededingingsautoriteit van de betrokken partij rekening met de volgende factoren, naast eventuele andere factoren die onder de gegeven omstandigheden van belang kunnen zijn:
 - (a) het relatieve belang van de daadwerkelijke of potentiële gevolgen van concurrentieverstorende activiteiten voor gewichtige belangen van de handhavende partij ten opzichte van de gevolgen voor gewichtige belangen van de andere partij;
 - (b) het relatieve belang voor de concurrentieverstorende activiteiten van gedragingen of transacties op het grondgebied van de ene partij ten opzichte van de gedragingen of transacties op het grondgebied van de andere partij;
 - (c) de mate waarin het handhavend optreden van de andere partij ten aanzien van dezelfde ondernemingen zou worden beïnvloed;
 - (d) de mate waarin door beide partijen tegenstrijdige verplichtingen aan ondernemingen worden opgelegd.

Artikel VI – Positieve courtoisie

- (1) Indien de mededingingsautoriteit van een partij van oordeel is dat haar gewichtige belangen kunnen worden geschaad door concurrentieverstorende activiteiten die op het grondgebied van de andere partij plaatsvinden, kan die mededingingsautoriteit, gelet op het belang van het vermijden van bevoegdheidsconflicten en gelet op het feit dat de mededingingsautoriteit van de andere partij mogelijk in staat is om doeltreffender handhavend op te treden tegen dergelijke concurrentieverstorende activiteiten, verzoeken dat de mededingingsautoriteit van de andere partij tot passende handhavingsmaatregelen inleidt of deze uitbreidt.
- (2) Het verzoek moet zo nauwkeurig mogelijk aangeven wat de aard is van deze concurrentieverstorende activiteiten en op welke wijze deze de gewichtige belangen van de partij van de verzoekende mededingingsautoriteit daadwerkelijk of potentieel raken; dit verzoek bevat ook het aanbod om, voor zover dit binnen de mogelijkheden van de verzoekende mededingingsautoriteit ligt, alle nadere informatie te verstrekken en elke andere vorm van medewerking te verlenen.
- (3) De aangezochte mededingingsautoriteit weegt zorgvuldig af of zij met betrekking tot de in het verzoek beschreven concurrentieverstorende activiteiten tot handhavend optreden overgaat, dan wel reeds bestaande handhavingsmaatregelen uitbreidt. De aangezochte mededingingsautoriteit deelt haar beslissing zo spoedig als uit praktisch oogpunt haalbaar is, aan de verzoekende mededingingsautoriteit mede. Wanneer tot handhavend optreden of tot uitbreiding van een dergelijk optreden wordt overgegaan, houdt de aangezochte mededingingsautoriteit de verzoekende mededingingsautoriteit op de hoogte van het resultaat van dit optreden en, voor zover mogelijk, van belangrijke tussentijdse ontwikkelingen.
- (4) Dit artikel beperkt op generlei wijze de vrijheid van de mededingingsautoriteit van de aangezochte partij om overeenkomstig haar mededingingsrecht en handhavingsbeleid te beslissen of zij met betrekking tot de in het verzoek beschreven concurrentieverstorende activiteiten al dan niet handhavend optreedt, en belet evenmin de mededingingsautoriteit van de verzoekende partij om haar verzoek in te trekken.

Artikel VII – Uitwisseling van informatie

- (1) Om het in artikel I omschreven doel van deze overeenkomst te bereiken, kunnen de mededingingsautoriteiten van de partijen standpunten delen en informatie uitwisselen met betrekking tot de toepassing van hun respectieve mededingingswetgeving overeenkomstig dit artikel en de artikelen VIII, IX en X.
- (2) De mededingingsautoriteiten van de partijen kunnen alle informatie, met inbegrip van informatie die in de loop van het onderzoek werd verkregen, bespreken die noodzakelijk is voor het uitvoeren van de samenwerking en coördinatie waarin door deze overeenkomst wordt voorzien.
- (3) De mededingingsautoriteiten van de partijen mogen informatie in hun bezit onderling uitwisselen mits uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de onderneming die de inlichtingen heeft verstrekt. Wanneer dergelijke informatie persoonsgegevens bevat, mogen deze persoonsgegevens uitsluitend worden doorgegeven indien de

mededingingsautoriteiten van de partijen dezelfde of een verwante gedraging of transactie onderzoeken. In andere gevallen is artikel IX, lid 3, van toepassing.

- (4) Bij gebreke van de in lid 3 bedoelde instemming mag een mededingingsautoriteit, op verzoek, met het oog op gebruik als bewijsstuk informatie die in de loop van het onderzoek werd verkregen en reeds in haar bezit is, aan de andere mededingingsautoriteit doorgeven mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - (a) informatie die in de loop van het onderzoek werd verkregen, mag uitsluitend worden doorgegeven indien beide mededingingsautoriteiten dezelfde of een verwante gedraging of transactie onderzoeken;
 - (b) het verzoek om dergelijke informatie wordt schriftelijk ingediend en omvat een algemene beschrijving van het voorwerp en de aard van het onderzoek of de procedure waarop de aanvraag betrekking heeft en de betrokken specifieke wettelijke bepalingen. De aanvraag geeft eveneens aan op welke ondernemingen het onderzoek of de procedure betrekking heeft en waarvan de identiteit op het ogenblik van het indienen van het verzoek bekend is, en
 - (c) de mededingingsautoriteit die de aanvraag ontvangt, bepaalt, in overleg met de verzoekende mededingingsautoriteit, welke informatie in haar bezit relevant is en mag worden doorgegeven.
- (5) Geen van beide mededingingsautoriteiten is verplicht informatie die in de loop van het onderzoek werd verkregen, te bespreken of door te geven aan de andere mededingingsautoriteit, in het bijzonder indien dit met haar gewichtige belangen onverenigbaar is of een te grote werklast zou meebrengen.
- (6) De mededingingsautoriteiten van de partijen bespreken geen informatie die in het kader van de clementie- of de schikkingsprocedure van de partijen is ontvangen noch geven zij deze aan elkaar door, tenzij de onderneming die de inlichtingen heeft verstrekt hiervoor haar uitdrukkelijke schriftelijke toestemming heeft gegeven.
- (7) De mededingingsautoriteiten van de partijen bespreken geen informatie die in de loop van het onderzoek werd verkregen, doen geen verzoeken daartoe noch geven zij deze door indien het gebruik van dergelijke informatie verboden is volgens de procedurele rechten en waarborgen die in het kader van de respectieve wetgeving van de partijen voor hun handhavend optreden worden gegarandeerd, met inbegrip van het recht om niet tegen zichzelf te getuigen en de bescherming van het beroepsgeheim van advocaten.
- (8) Indien een mededingingsautoriteit van een van de partijen er zich rekenschap van geeft dat een overeenkomstig dit artikel doorgegeven document onjuiste informatie bevat, stelt zij de andere mededingingsautoriteit hiervan onverwijld in kennis, die deze gegevens corrigeert of verwijdert.

Artikel VIII – Gebruik van besproken of doorgegeven informatie

- (1) Informatie die in het kader van deze overeenkomst door de mededingingsautoriteit van een partij met de mededingingsautoriteit van de andere partij wordt besproken of aan haar wordt doorgegeven, wordt uitsluitend gebruikt ten behoeve van de

handhaving van het mededingingsrecht van die partij door haar mededingingsautoriteit.

- (2) Informatie die in de loop van het onderzoek werd verkregen en in het kader van deze overeenkomst met de mededingingsautoriteit van de andere partij wordt besproken of aan haar wordt doorgegeven, wordt door de ontvangende mededingingsautoriteit uitsluitend gebruikt ten behoeve van de handhaving van haar mededingingsrecht met betrekking tot dezelfde of een verwante gedraging of transactie.
- (3) De overeenkomstig artikel VII, lid 4, doorgegeven informatie wordt door de ontvangende mededingingsautoriteit uitsluitend gebruikt ten behoeve van het in de aanvraag omschreven doel.
- (4) Informatie die in het kader van deze overeenkomst wordt besproken of doorgegeven, wordt niet gebruikt voor het opleggen van sancties ten aanzien van natuurlijke personen.
- (5) Een mededingingsautoriteit kan verlangen dat informatie die op grond van deze overeenkomst wordt doorgegeven, onderworpen blijft aan de voorwaarden die zij stelt. De ontvangende mededingingsautoriteit gebruikt de desbetreffende informatie niet zonder de voorafgaande instemming van de andere mededingingsautoriteit op een wijze die strijdig is met die voorwaarden.

Artikel IX – Bescherming en vertrouwelijkheid van informatie

- (1) De mededingingsautoriteiten van de partijen behandelen het feit dat een aanvraag werd gedaan of ontvangen vertrouwelijk. Informatie die in het kader van deze overeenkomst werd verkregen, wordt door de ontvangende mededingingsautoriteit vertrouwelijk behandeld in overeenstemming met haar respectieve wetgeving. Beide mededingingsautoriteiten weigeren in het bijzonder in te gaan op verzoeken van derden of van een andere autoriteit om ontvangen informatie aan hen vrij te geven. Een en ander staat er niet aan in de weg dat dergelijke informatie voor de volgende doeleinden wordt vrijgegeven:
 - (a) het verkrijgen van een rechterlijke uitspraak met betrekking tot de bestuurlijke handhaving van het mededingingsrecht van de partij;
 - (b) het vrijgeven van informatie aan ondernemingen waartegen in het kader van het mededingingsrecht van de partijen een onderzoek of een procedure loopt en waartegen de informatie kan worden gebruikt, indien een dergelijke vrijgave van informatie door het recht van de ontvangende partij is vereist;
 - (c) het vrijgeven van informatie aan de rechtbank tijdens beroepsprocedures, en
 - (d) het vrijgeven van informatie voor zover dit overeenkomstig de wetgeving van een partij voor de uitoefening van het recht op toegang tot documenten onontbeerlijk is.

In dergelijke gevallen zorgt de ontvangende mededingingsautoriteit ervoor dat de bescherming van bedrijfsgevoelige informatie volledig gegarandeerd blijft.

- (2) De partijen komen overeen dat, mocht de mededingingsautoriteit van een partij constateren dat zij, ondanks de vereiste zorgvuldigheid, informatie bij toeval heeft gebruikt of vrijgegeven aan derden op een wijze die met het bepaalde in dit artikel in strijd is, de mededingingsautoriteit van de andere partij onverwijld hiervan op de hoogte brengt. De partijen voeren onmiddellijk overleg over maatregelen om door dergelijk gebruik of vrijgave van informatie veroorzaakte schade tot een minimum te beperken en ervoor te zorgen dat een dergelijke situatie zich in de toekomst niet meer kan voordoen.
- (3) De partijen waarborgen de bescherming van persoonsgegevens overeenkomstig hun respectieve wetgeving.

Artikel X – Informatie van de mededingingsautoriteiten van de lidstaten en de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA

- (1) De Europese Commissie kan, op grond van het mededingingsrecht van de Unie of andere internationale bepalingen betreffende de mededinging:
 - (a) aan de bevoegde autoriteiten van een lidstaat waarvan gewichtige belangen worden geraakt, mededeling doen van de kennisgevingen die haar door de Zwitserse mededingingsautoriteit uit hoofde van artikel III zijn toegezonden;
 - (b) de bevoegde autoriteiten van een lidstaat in kennis stellen van alle samenwerking en coördinatie inzake handhavend optreden;
 - (c) uit hoofde van artikel VII van de overeenkomst de van de Zwitserse mededingingsautoriteit ontvangen informatie slechts aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaten vrijgeven om aan haar informatieplicht uit hoofde van de artikelen 11 en 14 van Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad en artikel 19 van Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad te voldoen;
 - (d) uit hoofde van artikel VII van de overeenkomst de van de Zwitserse mededingingsautoriteit ontvangen informatie slechts aan de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA vrijgeven om aan haar informatieplicht uit hoofde van de artikelen 6 en 7 van Protocol nr. 23 bij de EER-overeenkomst betreffende de samenwerking tussen de toezichthoudende instanties te voldoen.
- (2) Informatie die niet voor eenieder toegankelijk is en die overeenkomstig dit lid 1, onder a), b), c) en d), aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaat en aan de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA wordt medegedeeld, wordt niet gebruikt voor enig ander doel dan voor de handhaving van het mededingingsrecht van de Unie door de Europese Commissie, en wordt niet vrijgegeven.

Artikel XI – Overleg

- (1) De partijen plegen, op verzoek van een van de beide partijen, met elkaar overleg over alle aangelegenheden die bij de toepassing van deze overeenkomst aan de orde komen. Op verzoek van een van de partijen overwegen de partijen om de werking van deze overeenkomst te beoordelen en onderzoeken zij of hun samenwerking verder kan worden versterkt.

- (2) De partijen stellen elkaar zo spoedig mogelijk in kennis van elke wijziging van hun mededingingswetgeving, alsook van elke wijziging van andere wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen en van elke wijziging van de handhavingspraktijk van hun mededingingsautoriteiten die gevolgen voor de werking van deze overeenkomst kunnen hebben. Op verzoek van een van de partijen plegen de partijen overleg om de specifieke gevolgen van een dergelijke wijziging of aanpassing voor deze overeenkomst te beoordelen en met name om te bepalen of deze overeenkomst op grond van artikel XIV, lid 2, moet worden gewijzigd.
- (3) De mededingingsautoriteiten komen op verzoek van een van hen en op het passende niveau bijeen. Tijdens deze bijeenkomsten kunnen zij:
 - (a) elkaar in kennis stellen van de inspanningen die zij op het gebied van de handhaving leveren, en van hun prioriteiten in verband met het mededingingsrecht van elke partij;
 - (b) zienswijzen uitwisselen over economische sectoren die van gemeenschappelijk belang zijn;
 - (c) beleidskwesties van wederzijds belang bespreken, en
 - (d) andere aangelegenheden van wederzijds belang met betrekking tot de toepassing van het mededingingsrecht van elke partij bespreken.

Artikel XII – Mededelingen

- (1) Tenzij door de partijen of hun mededingingsautoriteiten uitdrukkelijk anders overeengekomen, worden mededelingen uit hoofde van deze overeenkomst in de Engelse taal gedaan.
- (2) Elke mededingingsautoriteit wijst een contactpunt aan om de communicatie tussen de partijen te vergemakkelijken over zaken betreffende de tenuitvoerlegging van deze overeenkomst.

Artikel XIII – Bestaande wetgeving

Deze overeenkomst doet op generlei wijze afbreuk aan het formuleren of het handhaven van het mededingingsrecht van elk van de partijen.

Artikel XIV – Inwerkingtreding, wijziging en beëindiging

- (1) Deze overeenkomst wordt door de partijen volgens hun eigen interne procedures goedgekeurd. De partijen stellen elkaar in kennis van de afwikkeling van de respectieve procedures. Deze overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgende op de datum van de laatste kennisgeving van goedkeuring.
- (2) De partijen kunnen wijzigingen aan deze overeenkomst overeenkomen. Tenzij anders overeengekomen, treedt een dergelijke wijziging in werking volgens dezelfde procedures als bedoeld lid 1.
- (3) Elke partij kan deze overeenkomst te allen tijde opzeggen door de andere partij daarvan langs diplomatieke weg schriftelijk kennisgeving te doen. In dat geval treedt

deze overeenkomst buiten werking zes (6) maanden na ontvangst van die kennisgeving.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe naar behoren gemachtigd door hun respectieve partijen, deze overeenkomst hebben ondertekend.

Gedaan te Brussel, [datum], in twee exemplaren, in de Bulgaarse, de Deense, de Duitse, de Engelse, de Estse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Hongaarse, de Italiaanse, de Letse, de Litouwse, de Maltese, de Nederlandse, de Poolse, de Portugese, de Roemeense, de Sloveense, de Slowaakse, de Spaanse, de Tsjechische en de Zweedse taal.

VOOR DE ZWITSERSE BONDSSTAAT

VOOR DE EUROPESE UNIE